

Súd: Okresný súd Brezno
Spisová značka: 8P/71/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6318200825
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 07. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Elena Lámerová
ECLI: ECLI:SK:OSBR:2018:6318200825.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Brezno, sudkyňou JUDr. Elenou Lámerovou, v právnej veci starostlivosti o maloletého O. H., nar. XX.XX.XXXX a o maloleté dieťa mužského pohlavia bez určeného mena s priezviskom H., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, v zastúpení kolíznym opatrovníkom, Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno, deti F. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom I., J. I. XXX a Z. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. G., V. XXX, o podnete Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno na nariadenie ústavnej starostlivosti maloletým deťom za účasti prokurátora Okresnej prokuratúry Brezno, takto

rozhodol:

I. Maloletému O. H., nar. XX.XX.XXXX a maloletému dieťaťu mužského pohlavia bez určeného mena s priezviskom H., nar. XX.XX.XXXX sa n a r i a ě u j e ústavná starostlivosť.

II. Maloleté deti budú u m i e s t n e n é v Detskom domove „Slniečko“ Polomka.

III. Rodičia sú p o v i n í prispievať výživným s účinnosťou od 01.02.2018 po 27,32 Eur mesačne a s účinnosťou od 01.07.2018 po 28,08 Eur mesačne, a to každý rodič na každé z maloletých detí zvlášť vždy do pätnásteho dňa každého mesiaca dopredu na účet Detského domova „Slniečko“ Polomka.

IV. Za obdobie od 01.02.2018 do 10.07.2018 v z n i k o l dlh na zročnom výživnom na maloletého O. matke vo výške 136,60 Eur, otcovi vo výške 136,60 Eur, na maloleté dieťa bez určeného mena matke vo výške 136,60 Eur, otcovi vo výške 136,60 Eur. Rodičia sú tento dlh p o v i n í zaplatiť na účet Detského domova „Slniečko“ Polomka najneskôr do 31.12.2018.

V. Rodičom súd u k l a d á lehotu 12 mesiacov na úpravu ich osobných majetkových a sociálnych pomerov tak, aby sa mohli ujať osobnej starostlivosti o maloleté deti.

VI. M e n í sa uznesenie tunajšieho súdu č.k. 8PPOm/2/2018 - 16 zo dňa 01.02.2018 tak, že ním nariadené neodkladné opatrenie sa ruší.

VII. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Na základe podnetu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno doručeného tunajšiemu súdu 10.04.2018, uznesením č.k. 8P/71/2018 - 12, zo dňa 20.04.2018 bolo začaté konanie na nariadenie ústavnej starostlivosti maloletým deťom v Detskom domove „Slniečko“ Polomka.

2. Súd vo veci konal v neprítomnosti otca maloletých detí, ktorý zásielky súdu nepreberal na adrese svojho trvalého pobytu. Súd v konaní vypočul matku maloletých detí, kolízneho opatrovníka, zástupkyňu

Detského domova „Slniečko“ Polomka, prokurátora Okresnej prokuratúry Brezno, oboznámil sa s listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v spise a zistil tento stav:

3. Maloleté deti sú narodené z manželstva, ich rodičia nežijú v spoločnej domácnosti. Na základe domnienky otcovstva je manžel matky uvedený aj ako otec maloletého syna narodeného XX.XX.XXXX, ku ktorému meno určené nie je - na tunajšom súde sa vedie konania o určenie jeho meno pod zn. 1P/9/2018.

Matka maloletých detí je obojstranná sirota, vyrastala v detskom domove, má dospelých bratov, Z. a V. K., u ktorých s maloletými deťmi nemohla bývať. Predtým bývala u svojej sestry F. G. v A. Z., od ktorej odišla, nakoľko sestre musela odovzdávať všetky peniaze, ktoré dostávala - rodičovský príspevok a prídavky na deti. Matka maloletých detí má priateľa U. K.. Vzhľadom k tomu, že matka s maloletými deťmi nemohla bývať u svojich príbuzných ani u príbuzných jej terajšieho priateľa, požiadala mesto Brezno o pomoc s bývaním. Nakoľko nespĺňa podmienky, aby mohla byť umiestnená spolu s deťmi v zariadení núdzového bývania, ocitla sa bez strechy nad hlavou. Z tohto dôvodu tunajší súd uznesením č.k. 8PPOm/2/2018 - 16, dňa 01.02.2018 ex offo začal konanie o nariadenie neodkladného opatrenia a zároveň aj nariadil neodkladné opatrenie, ktorým obidve maloleté deti odovzdal do starostlivosti Detského domova „Slniečko“ Polomka. Toto uznesenie sa stalo právoplatným 12.04.2018.

4. Na pojednávaní dňa 05.06.2018 matka maloletých detí uviedla, že chce deti späť. Uistila súd, že deň pred pojednávaním znova začala bývať spolu s druhom U. K. na adrese I., J. I. XXX/Xm kde predtým tiež bývali, avšak brat F. ju odtiaľ vo februári vyhodil. Je vydatá za Z. H., ktorý je otcom maloletého O.. Jej manžel však nie je biologickým otcom syna, ktorý sa narodil v novembri 2017. Biologickým otcom tohto syna je U. K.. Potom, čo ju brat vyhodil sa spolu s druhom a s deťmi túlili. Deň pred pojednávaním sa stretla v Brezne na námestí s bratmi F. a V.. Brata F. sa spýtala, či ju zoberie späť aj s deťmi, povedal, že ju zoberie. Dom v Šumiaci je voľný. Maloletého O. bola už dvakrát navštíviť. Mladšieho syna, ktorého volá N. ešte navštíviť nebola.

5. Na uvedenom pojednávaní zástupkyňa detského domova uviedla, že maloleté deti sa v tomto zariadení nachádzajú od 01.02.2018. Od umiestnenia v detskom domove, t.j. od 01.02.2018 matka sa prvýkrát stretla s maloletým O. 20.04.2018, stretnutie bolo dohodnuté tak, že sa matka stretne s obidvoma deťmi - deti sú v rôznych profirodinách, avšak práve v ten deň volala profimama od maloletého N., že mal sťažené dýchanie a bol hospitalizovaný. Od 20.04.2018 sa matka neozvala, až 18. mája. Detský domov jej umožnil aby sa stretla s maloletým O. - čakali od rána do obeda, matka telefonovala, že príde, že príde tým autobusom, hentým autobusom, nakoniec neprišla. Aj v deň pojednávania - 05.06.2018 zariadili tak, že poobede príde profimama s maloletým N., aby sa s ním matka stretla. Nevedeli či matka príde na pojednávanie, preto maloletého O. s profimamou neťahali, lebo býva ďalej. Detský domov je v pravidelnom telefonickom kontakte s matkou. Otec H. sa o maloleté deti nezaujíma. Od umiestnenia detí v detskom domove o ne neprejavil záujem.

Profimama, ktorá sa stará o maloletého N. navštevuje s ním neurológa, rehabilitáciu, naučili ju ako má s maloletým cvičiť, cvičí Vojtovú metódu. Detský domov nemá takú možnosť, aby matka mohla byť v styku s maloletým N. a pod dohľadom, aby sa o neho starala, aby vedeli zhodnotiť, či sa dokáže o neho postarať, nakoľko maloletý vyžaduje zvýšenú pozornosť a opateru.

6. Pojednávanie zo dňa 05.06.2018 súd odročil na deň 10.07.2018 s tým, že do odročeného pojednávania mal kolízny opatrovník prešetriť pomery na strane matky maloletých detí, zistiť, či matka s maloletými deťmi bude mať skutočne kde bývať.

7. Dňa 02.07.2018 Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno doručil správu, z ktorej súd zistil, že sociálne zisťovanie bolo prevedené v obci I. na adrese J. I. XXX. Na uvedenej adrese sa nikto nenachádzal. Z vyjadrenia pracovníkov komunitného centra v Šumiaci zistili, že na uvedenej adrese býval brat matky maloletých detí F. K., nar. XX.XX.XXXX so svojou rodinou. Obydlie je toho času neobývatelné, nie je možné, aby sa tam matka s maloletými deťmi nasťahovala, nakoľko ide len o chatrč, ktorá sa nedá využívať na bývanie rodiny s maloletými deťmi. Pracovníci komunitného centra uviedli, že matka maloletých detí neprejavila záujem riešiť bytovú situáciu a vytvoriť podmienky pre návrat maloletých detí do biologickej rodiny.

Matka maloletých detí sa nezdržiava ani v Telgárte, kde toho času býva brat F. so svojou rodinou u svokrovcov. V domácnosti, kde žije tento brat so svojimi maloletými deťmi a svokrovcami nie je možné, aby bývala aj jeho sestra - matka maloletých detí s obidvoma deťmi. Pracovníčka komunitného centra

v Telgárte sa vyjadrila, že matka maloletých detí sa v obci nezdržiava. V domácnosti brata by matka nemala vytvorené podmienky, aby mohla zabezpečovať riadnu starostlivosť o maloleté deti.

Sociálne zisťovanie bolo vykonané aj v domácnosti starej matky U. K., súčasného partnera matky maloletých detí, Z. K. v Brezne, na adrese N. XX. U. K. a matka maloletých detí sa ani na tejto adrese v čase sociálneho zisťovania nezdržiavali. Mali by sa zdržiavať na neznámom mieste v Brezne a prespávať na ulici. S matkou maloletých detí sa nepodarilo nadviazať kontakt a zistiť, kde sa skutočne zdržiava. Matka maloletých detí nevyňala žiadnu snahu vytvoriť podmienky pre návrat maloletých detí do jej osobnej starostlivosti.

8. Na pojednávanie vytyčené na deň 10.07.2018 sa nedostavil ani jeden z rodičov maloletých detí. Kolízny opatrovník navrhol vzhľadom na priebeh konania a zistené skutočnosti, aby maloletým deťom bola nariadená ústavná starostlivosť a ich rodičom aby bola uložená lehota 12 mesiacov na úpravu ich pomerov na to, aby sa deti mohli vrátiť do ich osobnej starostlivosti.

9. Prokurátor Okresnej prokuratúry Brezno uviedol, že na základe vykonaného dokazovania má za to, že v najlepšom záujme maloletých detí je nariadiť im ústavnú starostlivosť v Detskom domove „Slniečko“ Polomka, ich rodičom určiť výživné a tiež im určiť lehota 12 mesiacov na úpravu ich rodinných pomerov.

10. Podľa čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

11. Podľa čl. 9 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa štáty, ktoré sú zmluvnou stranou dohovoru zabezpečia, aby dieťa nemohlo byť oddelené od svojich rodičov proti ich vôli, ibaže príslušné úrady na základe súdneho rozhodnutia a v súlade s platným právom a v príslušnom konaní určia, že také oddelenie je potrebné v záujme dieťaťa. Také určenie môže byť nevyhnutné v niektorom konkrétnom prípade, napr. ak ide o zneužívanie alebo zanedbávanie dieťaťa rodičmi, alebo ak rodičia žijú oddelene a treba rozhodnúť o mieste pobytu dieťaťa.

12. Slovenská republika je zmluvnou stranou dohovoru, dohovor je uverejnený pod č. 104/1991 Zb.

13.. Podľa § 54 ods. 2 Zákona o rodine súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, alebo pestúnskej starostlivosti a

- a) dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu,
- b) rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa brániť závažná prekážka,
- c) uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave, alebo
- d) rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv.

14. Podľa § 54 ods. 5 Zákona o rodine súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

15. Podľa § 55 ods. 1 Zákona o rodine súd sústavne sleduje spôsob výkonu ústavnej starostlivosti a najmenej dvakrát do roka hodnotí jej účinnosť najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou a s príslušným zariadením, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené.

16. Podľa § 55 ods. 2 Zákona o rodine ak súd nariadiť ústavnú starostlivosť z dôvodov, ktoré sú na strane rodičov, v rozhodnutí zároveň určí rodičom dieťaťa primeranú lehota na úpravu ich rodinných a sociálnych pomerov tak, aby mohli osobne vykonávať starostlivosť o maloleté dieťa. Ak rodičia úpravu svojich rodinných a sociálnych pomerov v určenej lehote zabezpečia, súd ústavnú starostlivosť zruší. Ak rodičia úpravu svojich rodinných a sociálnych pomerov v určenej lehote nezabezpečia, súd začne aj bez návrhu konanie o zverení dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, alebo konanie o zverení dieťaťa do pestúnskej starostlivosti.

17. Podľa § 55 ods. 3 Zákona o rodine súd zruší ústavnú starostlivosť najmä vtedy, ak maloleté dieťa možno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, alebo do pestúnskej starostlivosti, alebo ak zanikli dôvody, pre ktoré bola nariadená.

18. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

19. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa, alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

20. Podľa § 81 ods. 1 Zákona o rodine ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení do ústavnej starostlivosti, alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

21. Podľa § 81 ods. 2 Zákona o rodine súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť súčasne uloží rodičom, alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa.

22. Z vykonaného dokazovania súd zistil, že maloleté deti sú narodené z manželstva, rodičia nežijú v spoločnej domácnosti. Matka maloletých detí žije s priateľom U. K., ktorý bude pravdepodobne biologickým otcom mladšieho dieťaťa, avšak vzhľadom na domnienku otcovstva, za jeho otca sa považuje manžel matky.

Matka nemá vytvorené žiadne podmienky na to, aby mohla zabezpečovať riadnu starostlivosť obidvom maloletým deťom. Odvtedy ako bolo nariadené neodkladné opatrenie, ktorým boli deti odovzdané do starostlivosti Detského domova „Slniečko“ Polomka, t.j. od 01.02.2018, matka nevynaložila žiadne úsilie na to, aby zmenila svoje pomery, aby vytvorila vhodné podmienky na starostlivosť o maloleté deti. Na pojednávaní dňa 05.06.2018 deklarovala pred súdom, že sa môže s deťmi vrátiť bývať na Šumiac do nehnuteľnosti, z ktorej ju predtým spolu s maloletými deťmi vyhnal jej brat F.. Toto jej tvrdenie sa nepotvrdilo. Naopak pracovníčky Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno zistili, že na adrese, kde chcela matka s maloletými deťmi bývať, I., J. I. XXX je chatrč, ktorá sa nedá využívať na bývanie rodiny s maloletými deťmi.

23. Vzhľadom na zistené skutočnosti súd má za to, že je v záujme maloletých detí, aby im bola zabezpečená starostlivosť, tak ako doteraz na základe neodkladného opatrenia, t.j. v Detskom domove „Slniečko“ Polomka. Vzhľadom k týmto skutočnostiam súd obidvom maloletým deťom nariadil ústavnú starostlivosť v uvedenom zariadení.

24. Zároveň súd zaviazal obidvoch rodičov maloletých detí prispievať na nich výživným, a to s účinnosťou od 01.02.2018, t.j. odo dňa, kedy sa maloleté deti na základe neodkladného opatrenia nariadeného tunajším súdom uznesením č.k. 8PPOm/2/2018 - 16, zo dňa 01.02.2018 nachádzajú v Detskom domove „Slniečko“ Polomka.

Nakoľko obidvaja rodičia maloletých detí žijú túlavým spôsobom života, nemajú zabezpečený žiaden príjem, súd obidvom rodičom uložil povinnosť prispievať na maloleté deti výživným v minimálnej výške, t.j. od 01.02.2018 po 27,32 Eur mesačne a s účinnosťou od 01.07.2018 po 28,08 Eur mesačne. Rodičia sú povinní toto výživné platiť vždy do 15-teho dňa každého mesiaca dopredu na účet Detského domova „Slniečko“ Polomka.

25. Za obdobie od 01.02.2018 do dňa vyhlásenie rozhodnutia (10.07.2018) vznikol každému rodičovi na každé z maloletých detí dlh na zročnom výživnom vo výške 136,60 Eur. Vzhľadom na pomery rodičov, súd ich zaviazal tento dlh zaplatiť na účet Detského domova „Slniečko“ Polomka najneskôr do 31.12.2018.

26. Súd zároveň uložil rodičom lehotu 12 mesiacov na úpravu ich osobných, majetkových a sociálnych pomerov tak, aby sa mohli ujať osobnej starostlivosti o maloleté deti.

27. Týmto rozhodnutím súd zmenil uznesenie č.k. 8PPOm/2/2018 - 16, zo dňa 01.02.2018 tak, že ním nariadené neodkladné opatrenie zrušil.

28. O náhrade trov konania súd rozhodol v súlade s ustanovením § 52 Zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Súd v konaní nezistil ani také skutočnosti, pre ktoré by priznanie náhrady trov konania jednému z účastníkov bolo spravodlivé. O takúto náhradu trov konania ani jeden z účastníkov nepožiadaval.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne na Okresný súd Brezno.

Podľa § 363 Zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP"), v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že neboli splnené procesné podmienky; súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces; rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd; konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci; súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností; súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam; zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené; alebo rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a podľa § 62 ods. 1 CMP aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej..

Podľa § 232 ods. 2 CSP, ak súd uložil v rozsudku povinnosť plniť, rozsudok je vykonateľný márnym uplynutím lehoty na plnenie, ak nie je ustanovené inak.

Podľa § 376 ods.1 CMP ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.